

J.nr. 21-1232-000007
Den 29. november 2021

Høringssvarnotat vedr. bekendtgørelse om eksport og udførsel af planter og planteprodukter m.v.

Udkast til bekendtgørelse om eksport og udførsel af planter og planteprodukter m.v. har været i ekstern høring fra den 29. oktober til den 26. november 2021.

Landbrugsstyrelsen har modtaget høringssvar til bekendtgørelsesudkastet fra:

- HortiAdvice
- Dansk Frø
- Dansk Gartneri
- DAKOFO

I høringssvarnotatet gengives de væsentligste forhold, der er rejst i høringssvarene samt Landbrugsstyrelsens bemærkninger hertil.

Bemærkninger fra høringsparter

HortiAdvice:

HortiAdvices bemærker, at der fremadrettet vil skulle ske anmeldelse til eksportkontrol både i TRACES og til Landbrugsstyrelsen pr. mail. Det vil medføre ekstra administrativt arbejde for virksomhederne. HortiAdvice spørger derfor, om der arbejdes for at TRACES kan indeholde alle oplysninger, der er nødvendige for anmeldelsen, så virksomhederne kan nøjes med én anmeldelse.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

TRACES er et IT-system, der er udarbejdet af EU. Landbrugsstyrelsen har derfor ikke selvstændig indflydelse på, hvilke funktioner TRACES har. Når det er sagt vil Landbrugsstyrelsen dog i det omfang det er muligt arbejde for at TRACES på sigt kan indeholde alle funktioner, der er nødvendige for at hele processen for anmeldelse og udstedelse af plantesundhedscertifikater kan ske via TRACES, således at de administrative byrder mindskes mest muligt.

Dansk Frø:

Dansk Frø fremhæver, at TRACES ikke direkte er udviklet til brug for elektroniske eksportcertifikater for frø og planter, men derimod til brug ved import.

Dansk Frø fremhæver også, at de virksomheder, der pt. medvirker i pilotprojektet med brug af TRACES ved eksport, finder, at systemet ikke er gearret til opgaven. Derfor vurderer Dansk Frø, at eksporten vil blive væsentligt påvirket i form af forsinkelser, øgede omkostninger og fejl, hvis der indføres obligatorisk brug af TRACES fra 1. januar 2022.

Dansk Frø anbefaler derfor, at der fra 1. januar 2022 ikke vil være tale om obligatorisk brug af TRACES, men at der åbnes op for en frivillig anvendelse.

Afslutningsvist bemærker Dansk Frø, at de gerne ser en digital løsning, men at den skal være tilpasset behovene, effektiv, let at implementere og kunne sikre sporbarhed.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Flere høringsparter har givet udtryk for, at de ønsker en overgangsordning, før der bliver tale om obligatorisk brug af TRACES ved anmeldelse. Landbrugsstyrelsen imødekommer dette ønske, da styrelsen anerkender, at virksomhederne har haft kort tid til at omstille sig til det nye anmeldelsessystem. Derfor indføres med § 4, stk. 3, en overgangsperiode frem til den 1. oktober 2022, hvor virksomhederne både kan anmelde via TRACES eller på mail som hidtil.

Landbrugsstyrelsen skal dog bemærke, at styrelsen ikke har kontrol over, om TRACES pr. 1. oktober vil være ændret i forhold til håndteringen af plantesundhedscertifikater. Styrelsen vil dog arbejde på, at systemet opdateres, så der ikke skal ske anmeldelse både i TRACES og på mail til styrelsen. Samtidig vil styrelsen opfordre virksomhederne til i overgangsperioden at bruge TRACES så meget som muligt, så virksomhederne bliver mere vant med systemet.

Dansk Gartneri:

Dansk Gartneri fremhæver, at når anmeldelse skal ske to steder, som det foreslås med bekendtgørelsen, vil det øge fejlraten og dermed også risikoen for administrative bøder. Dansk Gartneri mener, at der bør arbejdes på et mere smidigt IT-system, og at der indføres en overgangsperiode, så fejl ved anmeldelse ikke medfører bøder straks, men først giver en indskærpelse.

Dansk Gartneri forstår i øvrigt ændringen af bekendtgørelsen sådan, at der indføres administrative gebyrer, hvis afmelding af eksportkontrol sker efter den fastsatte tidsfrist. Dansk Gartneri mener, at dette er uacceptabelt, da der ofte sker ændringer i eksporten i sidste øjeblik. Dansk Gartneri forudser derfor øgede omkostninger til gebyrer ved for sen afmelding.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Fsva. ønsket om en overgangsperiode henvises til bemærkningerne ovenfor til Dansk Frø.

Landbrugsstyrelsen bemærker derudover, at der ikke med bekendtgørelsen indføres mulighed for at udstede administrative bødeforelæg ved fejl i anmeldelsen. Der kan kun udstedes administrative bødeforelæg for overtrædelser af påbud eller forbud. Det kunne fx være et påbud om at en virksomhed skal registreres hos Landbrugsstyrelsen, fordi de eksporterer planter eller planteprodukter, eller et påbud om at virksomheden skal anmelde sendinger, der skal eksportkontrolleres. Det kunne også være et forbud mod at eksportere en sending, fordi styrelsen ikke har udstedt et plantesundhedscertifikat. Landbrugsstyrelsen vil derimod ikke udstede påbud til virksomheder, hvis der alene er tale om fejl i anmeldelser, og derfor vil der ikke kunne udstedes administrative bødeforelæg i den situation. Typisk vil Landbrugsstyrelsen ved konstaterede fejl eller mangler ved en anmeldelse kontakte virksomheden for at få rettet op på fejlen eller manglen, og problemet vil dermed blive løst den vej.

Det er korrekt, at der med ændringen af bekendtgørelsen indsættes en frist for, hvornår anmeldte eksportkontroller senest skal annulleres, hvis virksomheden ikke ønsker at betale et kontrolgebyr. Det er dog ikke nyt, at virksomheder skal betale kontrolgebyr, selvom de afmelder en eksportkontrol. Hidtil har der dog ikke været nogen fast frist for, hvornår dette gebyr

indtræder. Det fremgår af den gældende betalingsbekendtgørelse¹, at virksomheder skal betale gebyrer ved annullering af kontrollen, hvis Landbrugsstyrelsen har iværksat kontrollen. Med ændringen af eksportbekendtgørelsen præciseres det, hvornår virksomhederne risikerer at blive mødt med et kontrolgebyr, hvis de ikke har afmeldt kontrollen rettidigt. Det er derfor Landbrugsstyrelsens vurdering, at ændringen bidrager til gennemsigtighed og større retssikkerhed for virksomhederne.

DAKOFO:

DAKOFO støtter idéen om elektroniske certifikater, men påpeger, at kun få virksomheder har haft mulighed for at teste systemet, inden det træder i kraft. Ifølge DAKOFO viser erfaringerne fra de virksomheder, at systemet ikke kan håndtere plantesundhedscertifikater, og at det er uacceptabelt, at pålægge virksomhederne at bruge et ufærdigt system. Hertil kommer, at kravet om obligatorisk, elektronisk anmeldelse træder i kraft midt i eksportvirksomhedernes højsæson, og at det derfor vil have store økonomiske omkostninger for virksomhederne. DAKOFO opfordrer derfor Landbrugsstyrelsen til at overveje at indføre en overgangsperiode, så virksomhederne selv kan vælge, om de vil benytte TRACES eller det gamle anmeldelsessystem.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Der henvises til styrelsens bemærkninger ovenfor til Dansk Frø.

¹ § 9, stk. 3, § 10, stk. 3, og § 11, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1724 af 26. november 2020 om betaling for plantesundhedskontrol m.v.